

GORE SRCA

«Čuj, narode moj, priđni svoje uho k riječima usta mojih»
(Ps 77, 1)
Iz Ulica Čestanje sv. Miro

VJERSKI TJEDNIK

GOD. V.

ZAGREB, 8. LISTOPADA 1950.

BROJ 41

UČITELJ JE MILOSRDAN SA SVIMA

Umjerenost i kričansko savršenstvo

Neka nitko ne kaže, da je Spasitelj bio milosrdan i obziran samo sa svojim apostolima i prijateljima. On je bio takav sa svima. Prava i savršena krepost i jest takova. A Spasitelj je bio neizmjereno savršen uzor sviju kreposti.

Zato je i razumljivo, da je On bio milosrdan ne samo prema svojim apostolima, nego i sa svim drugim grešnicima, pa makar oni pali, ne znam kako daboko. O tom nam svjedoči jedna osobita zgodica, koju zorno opisuje evangelista sv. Luka (7, 36—50).

Farizej, po imenu Simon molio Isusa, da kod njega jede. Isus je doista došao i sjeo za stol. I u to dođe jedna žena, koja je bila poznata u gradu kao javna grešnica. Donijela je sa sobom posudu od alabastra punu ulja za pomazanje.

Bila je otdrvala grešnica, koju su ubrojili u četu izgubljenih. Možda je prodavala svoj tijelo kao robu. Dragocjeno odijelo djevičanstva i čistoće zbacila, žrtvovala čast, sreću i mir. Zlorabila je svoju ljepotu i nadarenost. Ali je postala: »umorna na putu grijeha« (Mudr. 5, 7). Izvarana, razočarana, prezrena, odbačena, u borbi s očajem vraća se sa svoga zalutala puta. Stajala je vani među slušateljima i čula Spasitelja, kako govori. Izlagao je prisodobu o izgubljenom sinu, a ona slušala. Gledala je čudesa. Upoznala je i to, da samo Spasitelj može nekoga izbaviti iz nevolje i opet ga učiniti sretnim.

Farizej je Simon pustio grešnicu u kuću. Bio je na Istoku običaj, da i nepoznati mogu doći u kuću kao posmatrač i u svečanim zgodama. Zato ju je Simon i pustio, ali ju je u srcu prezirao. On je, kao što i drugi oholo-kreposti farizeji, koji su bili za stolom, obukao noge i ogrtač, da se ne bi dotakao odbačenih, koji su pripadnici pakla. A oni nisu činili ništa, da ih spasi. Oni su mogli propasti, a da farizeji ne bi ni suze spustili nad njihovom nesrećom.

Drukčije su mislili apostoli, koji su došli sa Spasiteljem. Oni su često čuli od svoga Učitelja: »Budite milosrdni, kao što je milosrdan vaš Otac« (Luka 6, 36). »Ne sudite, da ne budete osuđeni... Zašto vidiš trun u oku svoga bližnjega, a ne vidiš brvna u svom oku« (Mt. 7, 1—3).

Spasitelj pogleda grešnicu. Znao je za njezine pogreške, jer gleda u najdublju dubinu duše. Vidio je cijelo povijest njezina života. Uzroke, okolnosti i broj njezinih grijeha. Zavedljive čare, jakost napasti i bijedu ljudske slabosti. Poznao je njezine zle sklonosti i rđavo društvo. Svako

zabludi leži na dnu neka istina, i kod svakog lutanja igra veliku ulogu neko varavo i zavodljivo dobro. On pozna i njezinu naravnu dobrotu, koja je sakrta u ljudskoj duši. I čežnju za istinom i čistoćom, borbu za svjetlom i spasenjem! On vidi u njezinoj duši tragove Božje. Spasitelj gleda krasne sklonosti, koje je Stvoritelj polozio u njezinu dušu. One su se doduše izrodile, ali još postoje u temeljima. On gleda klice kreposti, koje drijemaju, ali se još uvijek mogu probuditi. Gleda u dušu utisnutu sliku Božju. Ona još postoji, premda je zaprljana i nogama pogazena.

Ova grešnica još nosi u sebi mnogo dragocjena zlata, koje može biti očišćeno u vatri kajanja i ljubavi od svih nečistoća. U njoj tinja još pod pepelom grešna životna iskra ljubavi. Ta duša još nije mrtva, nego samo spava (Mt. 5, 39).

Grešnica obraća oči od tvrdih i bešutnih farizeja i okreće ih k Spasitelju. Njezine oči poživaju na Njemu. Možda prepoznaje, rasvijetljena nutarnjim milosnim svjetlom, u Njemu veličinu Božjega poslanika. Odsjev vječnoga svjetla. Nepomućeno ogledalo krasote Božje. Sina prečiste Djevice. Gospodara nad životom i smrću. Suca čovječanstva. U Njegovu biću zapaža ona visoku nadzemsljaku Ljepotu. Na Njegovu licu vidi beskrajnu blagost Srca. U Njegovu smiješku blagost i smilovanje.

A tada okrene pogled u svoju nutrinju. I u taj čas vidi svu svoju robu. Sama je sebe prezrela. Odurom samoj sebi je učinio sve draži njezina tijela, zbog kojih si je toliko utvarala. Uvenula joj je ljepota, za koju je primala toliko pohvala iz ustiju svojih zavoditelja. Zatim je

pogledala u svoje srce i vidjela u njemu bezdan svoje zloće, jer su iz njega izlazile neprestano oduzne misli, požude, riječi i djela njezina grešna života. Zgrozila se nad davičima, koji su stanovali u njoj.

I htjela je da pobjegne odavle, svladana stidom i očajem, ali prije toga baci još jedan pogled na Spasitelja. Oh, On joj se nasmijeo. On je bio spreman da joj oprosti, da joj se smiluje, da joj pomogne. On je ne proklinje. On je teka. On hoće, da digne nad njom svoju ruku i da joj oprosti.

Drhćući pristupi k Njemu bliže. Samo Njega gleda. Ona se ne brine za poruge oholih farizeja. I već pada na zemlju. I njezine se nečiste ruke dotiču odijela Spasiteljeva. Njezina uprljana usta obasipaju poljupcima Njegove noge. I ona proljeva gorke suze. Kako se sagnula, tako je razdriježila pletenice svoje kose. Pobrerala ih i učinila od njih znak pokore. Otrerala je njima svoje suze, koje su padale na noge Spasiteljeve. I tada pomaže miomirisnom masi te noze, koje su joj donijele toliko dobra. O, kako ona ljubi dobrog Učitelja! Ljubi Ga nada sve. Njezina ljubav izgara, u vrućoj žeravici svaku grešnu nasladu, svaku ispraznost, svako nagnuće na ono, što je zemaljske. Ona je sasvim obraćena. Još samo jedan upitni pogled na Učitelja: »Gospodine, što hoćeš da učinim?« A Učitelj joj velikučudno odgovara: »Oprošteni su ti grijesi tvoji! Vjera ti je pomogla! Ne grijeshi više! Idi u miru!« Još više. On je uzima u zaštitu pred farizejima. I pokazuje na ovaj biser, koji je očišćen od svake nečistoće grijeha. Hvali miomiris njezina srca, koji je dragocijeniji, nego ti miomirisni dragocjene pomazane masti.

Milosrdan naš Učitelj!

Gore srca!

Kad svaka se nada ugasi,
Kad posljednji nestane plam,
Kad nema tko da te spasi,
I kad povse ostanem sam:

Visoko tad podigni čelo,
Nebeskim visinama gor,
Ne brini, već stupaj uvijek smjelo,
I nestat će tuga i mor.

Jer Onaj, što ptičice hrani,
I cvijeću što daje svat tar,
I tebe će vječno da brani,
I tbi će pružit Svoj dar

Čuj, Grgur veli, da se neumjerenost u jesti i piti očituje na pet načina: najprije kad netko traži prije hranu, nego je vrijeme za to ustanojeno, i to bez valjana uzroka, iz same želje za užicom. Nadalje kad se budi u nekoga želja za skupim, rijetkim i izobranim jelima, mjesto da se zadovolji jednostavnim i običnom hranom, ili kad se tko ne zadovoljava običnom pripremom Tila Židov su u pustini objeli mane, nego ne dotazi u obzir, može se još učiniti neurednost kod jela i pija, da ne držimo mjeru, koja nam je dostatna, ili da jela uživamo previelkom pohlepom.

Isti sveti Grgur dalje izvodi, da i Sveto Pismo spominje razne načine neumjerenosti. Tako se ogrješio Jonata, što je uzro dovirjeg moda i načina pripreme nego je utekao dan, na koji je bilo strogo zabranjeno uzeti kakvooga god jela Židov su u pustini objeli mane, pa su željeli egipatske lonce pune mesa kao izabrana hranu. Sinovi Helijevi oimali su od žrtvenog mesa radi razkalašenosti i neumjerenosti, dok je Izav radi neuzavje želje za zdjelovlje loće postrigao pravo svojega plemstva.

Iz toga, što je rečeno, slijedi, da je grešno kod primanja hrane, ali da nekim posebnim užicom. Bog nam je sam iz posebnih razloga ustao u naravi ugodnost kod uživljanja hrane, i radi toga samo je po sebi jasno, da čovjek kod primanja hrane ovdje izvjesnu neku ugodnost. To je naravno i kod toga nema grijeha. Nego tvrdimo ovo: neuredno je i šteto za onoga, tko teži za savršenstvom, što uzima hranu je dino radi slasti i ugodnosti, bez obzira na kakvu drugu pametniju i plemenitiju vrstu. Jedan svetac kaže, da čovjek može skupiti i izabrana jela uživati, ali pri tom ne sagriješiti, a može i jednostavnu i običnu hranu uživati, ali svakiput pogriješiti. U prvom se slučaju jela hrana uzima na uredni način, a u drugom na neuredni, t. j. teži se samo za ugodnošću i sladošću.

Što je rečeno o hrani, vrijedi još više za piće, osobito alkoholno.

Stetan utjecaj neumjerenosti na tešnju za savršenstvom odsajeva osobito iz različitih posljedica, koje nabrta sv. Toma: »razum potamnuje, srce se podaje neurednom veselju, jezik svatko govori, vladanje postaje neobuzdano, sjetilnost i požuda se upaljuje.«

Što se tiče razuma, to iskustvo uča, da se duh kod razmatranja se može uzdići do nebeskih stvari, ako je tijelo pretrpano hranom i pićem. »Tijelo otežava dušu i prištaše duh, koji bi htio da misli velli Knjiga mudrosti. Tko na može da zauzda tešnju za užicom jela, ne će nikada napredovati u molbi i spoznanju Boga i nikada ne će postati pravi duhovni čovjek. Razum je naš unutrašnje svjetlo, koje ima da ravna našim djelima. A kad toga svjetla nestane, nestaje i unutrašnje slabosti i svladavanja samog sebe. Namjesto toga nastupa predjerana vanjska živahnost i razgovorljivost. Takav sebi dozvoljava riječi, položaj tijela, izraz lica, koji teško dotičuje osobi, koja teži za savršenstvom. K tomu sv. Oci i duhovni učitelji jednoglasno tvrde, da u svakomjermom uživljanju pija, kao što i u preobilnoj i finoj hrani teži pogriboš, da se porode nečiste misli, očišćaji i želje, i tako čovjek sagriješiti. Iskustvo potvrđuje našlost često ovu istinu. Tko dakle hoće da sačuva čistoću, i da se osigura savršenost i spas duše, neka zatpa izvor zlu pomoću umjerenosti u jelu i piju.

